

2009-2010, Any Gaetà Huguet. – Gaetà Huguet i Segarra (Castelló de la Plana, 1882-1959) fou el líder indiscutible del valencianisme polític al nord del País Valencià, durant la segona República. Del seu pare (Gaetà Huguet i Breva, Castelló de la Plana, 1848-1926) heretà la militància republicana, el compromís polític amb el país —exemplificat en una lleialtat insubornable a la llengua nacional— i un patrimoni agrari de valor considerable. A les darreries de la seva vida va llegar bona part d'aquest patrimoni a la promoció de la llengua i cultura del País Valencià, mitjançant la Fundació Huguet, que deixà establerta al seu testament.

Entre les mostres que fan palesa la nova dinàmica de mecenatge cultural que ha emprès la Fundació Huguet, en col·laboració amb l'Ajuntament de Castelló, hi ha la declaració de 2009-2010 com a Any Gaetà Huguet, una iniciativa que ha estat llançada amb l'objectiu de donar a conèixer la gran personalitat i el formidable exemple cívic de Gaetà Huguet Segarra, un dels mecenes del valencianisme cultural durant la primera meitat del segle xx.

La proclamació de l'Any Gaetà Huguet es justifica en el cinquantenari de la mort, esdevenuda l'11 de novembre de 1959, del patrici Huguet Segarra. I atès que els grans eixos de l'actuació social del nostre personatge van ser la continuïtat de l'obra del seu pare, amb aquesta commemoració hom ha volgut dedicar un any (comprès entre els dos novembres de 2009 i 2010) a aprofundir i difondre la vida i l'obra de dos valencians irrepetibles, els Gaetà Huguet pare i fill, dos ciutadans colossals del Castelló contemporani, que reclamen una atenció especial de la societat valenciana (per descomptat, també del conjunt de la catalanitat) dels nostres dies, i no solament de la castel·lonenca. En definitiva, l'Any Gaetà Huguet ha esdevingut una iniciativa oportuna i convenient.

Fou iniciat amb una campanya de difusió de la segona edició, publicada per la Universitat Jaume I, de *Valencians de secà*, l'obra pòstuma d'Huguet Segarra. Val a dir que amb aquesta campanya la universitat castel·lonenca s'adheria a l'efemèride. Tot seguit fou publicada *Valencians singulars. 40 anys de València de l'Any*, una galeria de semblances biogràfiques dels personatges i entitats que han estat guardonats amb el premi «València de l'Any» que atorga la Fundació Huguet. Totes dues edicions han comptat amb Vicent Pitarch com a coordinador. L'apartat de publicacions es clou amb *L'auca d'en Gaetà & Gaetà*, original del dibuixant Xipell; l'auca, editada per la Fundació, ha tingut una àmplia difusió, sobretot entre els àmbits escolars.

En segon lloc, la Fundació ha produït l'exposició, amb caràcter itinerant, que, sota el títol *Els Gaetà Huguet, dos líders castel·lonencs*, ha recorregut diverses localitats del nord del País Valencià i continua oberta a circular pel país, més enllà de l'any commemoratiu. Dissenyada sobre criteris de notable capacitat didàctica i alhora d'operativitat funcional, és especialment apta per a ser exhibida dins el món de l'ensenyament i en associacions culturals.

Finalment, el tercer bloc de la commemoració de l'Any Huguet ha estat constituït per diversos cicles de conferències, dedicades especialment a explicar i difondre el llegat cívic i cultural dels dos Gaetà Huguet, per bé que també hi ha hagut conferències sobre temes científics, adreçades a alumnes d'ensenyament secundari.

Creiem que a través d'aquesta commemoració, que ha superat les expectatives més optimistes, la Fundació Huguet recupera el nivell de presència pública que havia tingut en altres èpoques. Especialment durant els decennis dels seixanta i setanta del segle passat fou remarcable el mecenatge cultural que la Fundació va desplegar arreu del país, mitjançant una tasca de suplència que maldava per contrarestar els dèficits radicals derivats del règim franquista que arrossegava la societat. Va ser l'època esplendorosa de la Fundació Huguet, el patronat de la qual comptava amb persones emblemàtiques de la talla del president Adolf Pizcueta, del vicepresident Joan Fuster o del vocal Manuel Sanchis Guarner.

Vicent PITARCH
Institut d'Estudis Catalans